Anul LXXV | Sibiu, 26 August 1927 | Nr. 61

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.
Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administației ziarului „Telegraful Român„, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției „Telegraful Român", Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază

În zarea Ecumenicității

de Tr. Scorobeț

I

«Cea mai mare răsplată a celor ce urmăresc un ideal, e că au intuiția clară a pasului de făcut spre realizarea idealului». Acestea sunt cuvintele expresive ale unui cugetător modern, însuflețit pentru ideea unirii bisericilor. Le pun în fruntea articolelor, ce vor apare în acest ziar, despre experiențele câștigate la Conferența religioasă din Lausanne.

La Lausanne, ca și la Stockholm, inainte cu doi ani, au avut loc fapte istorice în domeniul vieții religioase contimporane, impregnate de o anume semnificație spirituală.

Vieața religioasă de azi e stăpânită de niște principii fundamentale, ale căror aplicații practice variază, ce e drept, dar care se incadrează în aceleași mari principii.

Veacul al douăzecilea pare a fi destinat regenerării morale a societății omenești.

Biserica lui Hristos, sdruncinată, asaltată în interior și de factori externi, e pe cale a-și redobândi «chipul frumuseții celei dintâi».

Strigătul de unire a răsunat atât în Răsărit, prin pastorala Patriarhului de la Constantinopol, în 1920, cât și în Apus prin Apelul anglican din Lambeth, în acelaș an.

Aniversarea de șasesprezece veacuri a primului sinod ecumenic, întrunit la Niceea, în 325, s'a prăsnuit de astă dată, într'un chip încă necunoscut în istoria Bisericii creștine.

Desbinările și schismele, ivite în decursul vremii au fost dezastruoase. Ele au stingherit scopul pentru care a fost întemeiat organul divin de mântuire și de conservare a bunurilor spirituale din omenire.

Dacă în trecutul apropiat ori depărtat tendința comunităților religioase a fost să dureze cât mai multe și mai puternice ziduri despărțitoare între ele și între Biserica, pe care o au părăsit, în epoca actuală se manifestă tendința de a subordona aceste diferențe adevărului revelat. Acest adevăr nu poate fi pe deplin înțeles decât în legătură cu unitatea Bisericii.

Adevărul, care este prin Isus Hristos e unul și multilateral. Credincioșii îl găsesc și se regăsesc într'insul pe diferite căi.

Fiecare parte a adevărului se incadrează în totalitatea lui și nicio parte nu e deplină fără cealaltă parte.

Reformațiunea a avut consecințe funeste. Adevăruri parțiale au fost scoase din angrenajul lor, au fost exagerate, devenind astfel semi-adevăruri și erezii, și orice organizație, clădită pe astfel de temei, a născut o schismă.

Vieața organică, spre a fi reală, e nevoită să cerceteze din timp în timp ecrescențele, inconsistente cu baza existenței ei.

Această acțiune și-a impus-o Conferența de Credință și organizație din Lausanne după șapte ani de pregătire asiduă.

Opera conferenței a fost de caracter sintetic și inclusiv, iar nu exclusiv.

Rolul Bisericii ortodoxe în această conferență a fost de a expune principiile, în baza cărora Biserica lui Hristos s'a păstrat una și indivizibilă vreme de una mie de ani.

Misiunea ei a fost secondată de Biserica anglicană, spre a demonstra că «Unitatea trupului și spiritului» nu este un sens difus de bunăvoință, ci sinteza unor adevăruri antagonistice și incorporarea lor într'un singur organ de mântuire.

Lupta nu se dă în contra adevărului, ci a prejudițiilor, a suspiciunilor de o parte și de alta, pe care studiul și timpul le va putea înlătura. Până la realizarea idealului urmărit cu toată ardoarea sufletelor, va urma o regrupare a comunităților creștine pe temeiul patrimoniului comun al Evangeliei și tradiției.

Aviz

Implinindu-se, *Marți 30 August* a. c. patruzeci de zile dela moartea Maiestății Sale Regelui Ferdinand I, Cucernica preoțime este poftită a oficia Joi în 1 Septemvrie ora 11 a. m. în toate bisericile din cuprinsul arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu parastas pentru odihna sufletului marelui defunct, la care serviciu vor invita toate autoritățile.

Consiliul arhiepiscopesc.

FOIȘOARA

Iubirea pentru sat

— Tot pe marginea unui testament —

Actul testamentar, scris de celce a fost *Dr. Ioan Mihu* și publicat întreg în coloanele acestui ziar, oglindește în mod neîndoelnic tăria sufletească a unui om de caracter.

Ne oprim, de astădată, asupra punctului testamentului acestui bărbat cu prisosință de bunătate și de înțelepciune, care glăsuește despre marea sa iubire pentru *sat.*

Celce s'a înălțat din pătura sănătoasă țărănească, pătruns de puterea unei misiuni și de însemnătatea chemării sale ca slujitor al neamului, își îndreaptă gândul în mod firesc cu deosebire asupra *satului.*

Alții, cei mulți, caută satul mai ales când e vorba de cerut și de luat.

Nu așa înțelege testatorul dela Vinerea să inarmeze și să regenereze satele noastre.

Lucrul se pare simplu, — și totuși, nu toți îl înțeleg în felul că trebue să te apropii de sat mai mult **dându-i** ce-i lipsește, decât luându-i, uneori chiar mai mult decât are.

Priviți, bună oară, pe domnul cutare, bine nutrit, un profitor al marelui răsboi, în care și-a creiat situație și avere, cum după o masă îmbelșugată își gustă tihnit cafeaua într'un luxos restaurant din Sibiu sau din alt oraș. Se apropie de el un țăran și, în ton cuviincios, îl roagă atât de smerit să contribue ceva la clădirea unei biserici într'un sat, care abea are un nume. Profitorul se simte incomodat, se răsteşte către sătean, și face semn chelnerului să-i arate ușa...

Ce însemnează satul pentru acest îmbogățit? Un loc de plictiseală și de pustiu, o încremenire de întunerec și sălbătăcie. Alt ceva e, în viața lui, *orașul.* Orașul este totul, cu strălucirea, sgomotul și — egoismul său.

Un scriitor și filosof de renume al Franței spunea însă lumii sale, că *satul este țara;* ear un harnic scriitor român, de astăzi (autor al Predicei din foișoara ziarului nostru Nr. 54), în avântul dragostei pentru țăran, ne face luători aminte, când ne zice următoarele:

«Cine nu apără satul, renunță la ființa sufletească a neamului, renunță la ceea ce deosebește și dă originalitate unui popor, renunță la însuși sufletul lui, renunță la el.

«Acela în care nu mai are răsunet poezia unei *colinde* creștinești, cântecul cobzarului în fața unui han, portul și voiciunea jocului, flacăra fluerului păstoresc, ortodoxia țăranului, spiritul și creațiunea lui, acela nu mai e el, ci altul, acela e un recipient pentru viclenia sfărâmătoare, acela e francmason sau liber-cugetător, ateu sau port-drapel al utopiilor revoluționare, suflet fără vatră și fără foc, nor nerodnic pentru ingenuitate etnică.

«Noi trăim, ca neam, prin energia primitivă a satului. Toată strălucirea creațiilor românești vine de acolo... Acolo e sufletul nostru ager și adânc, răbdător și sobru, sincer și cuminte. Acolo e curajul și puterea. Acolo e marele suflet care ezită să înlăture prin violență nedreptatea și durerile lui. Acolo e tradiția și țara... Marile spirite au căutat ingenuitatea și poezia sălbatică a satului. Tolstoi fugise într'un cătun din colinele Tulei,... Mistral a rămas țăran, Shelley trăia în pădurile italiene din Liguria,... Insuș Isus Hristos, până în anul propovăduirii n'a ieșit din satul lui decât ca să urce munții.

La 40 de zile

In biserica noastră din Vinerea s'a oficiat în 15 August c. părăstas solemn de 40 de zile în memoria fericitului Mecenate *Dr. Ioan Mihu*, prin delegatul Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, părintele consilier mitropolitan *Dr. Vasile Bologa*, cu P. C. protopop al Orăştiei *Vasile Domşa* şi parohul locului *Nicolae Cerbiceanu*, în prezenţa numărosului popor şi intelectuali din loc şi împrejurime. Delegatul Consiliului arhiepiscopesc, a rostit la acel prilej următorul cuvânt ocazional:

Iubiţilor Fraţi! O veche cunoştinţă vă grăieşte astăzi. Acum sunt 44 de ani am avut cinstea, ca tinăr absolvent de teologie, să fiu învăţătorul şi povăţuitorul copiilor Dvoastră în această şcoală frumoasă, în iarna anului 1883. Am fost trimis apoi în ţări străine pentru studii mai înalte, şi de-atunci mereu am dorit, mereu am însătoşat, ca cerbul de apă, să mai pot veni odată în mijlocul Dvoastră, unde am fost întâmpinat cu căldură. Şi ieri am căutat puţin împrejur, prin satul Dvoastră, dar, mărturisesc sincer, că mi-s'a furişat o lacrimă pe sub gene. Pentrucă am găsit multe lucruri, cum le-am lăsat, aceeaş biserică, aceeaş şcoală frumoasă, aceeaş vale, câmpie şi altele, dar oamenii, vechea gardă a satului, s'a schimbat, s'a premenit cu desăvârşire. Poţi să-i numeri pe degete câţi au mai rămas. Coasa vremii a tăiat mereu, ca'ntr-un codru de stejari. Cum a zis odată bătrânul cronicar al Moldovei: *Nu sunt vremile sub om, ci bietul om sub vremi...* Dumnezeu să-i odihnească.

De astădată însă, iubiţilor fraţi, am venit trimis de Veneratul consiliu arhiepiscopesc din Sibiu, pentruca în numele *Inalt Preasfinţitului Arhipăstor* ai bisericii noastre, plecat în străinătate pentru multele trebuinţe ale bisericii, să servim împreună un act de sfântă evlavie, de adâncă recunoştinţă, în memoria marelui fiu al acestei comune şi mare ctitor al bisericii noastre, fericitul în Domnul odinioară: *Dr. Ioan Mihu.*

Astăzi se împlinesc şase săptămâni, de când cu sufletul îndurerat îl însoţirăm la cel din urmă locaş al său, lângă această biserică.

Noi nu ne aşteptam atunci la acea fatală deslegare, pentrucă alte preocupări absorbiau sufletele noastre din referinţele ce aveam cu marele dispărut. Dar voia Domnului e mai presus de toate şi noi cu resemnare creştinească plecăm genunchele nostru şi, ca bătrânul *Iov* de odinioară, cuceriţi strigăm: «*Domnul a dat, Domnul a luat, cum a plăcut Domnului, aşa a şi făcut, fie numele Domnului binecuvântat.. Că în mâna lui este sufletul tuturor celor ce vieţuesc, şi duhul a tot omul*».

Atunci însă, noi nu ştiam încă de voinţa sa din urmă, pentrucă o delicată discreţie a sufletului său dispuse, să nu se deschidă testamentul, până după actul înmormântării sale. Şi aşa s'a urmat, din sfinţenie şi respect pentru voinţa sa din urmă. Astfel, numai după câteva zile dela actul funerar, s'a deschis testamentul şi s'a aflat de ultima sa voinţă, sfântă şi mare. Noi bănuiam numai aceasta, din cunoştinţa calităţilor sale alese, în care nici odată nu ne-am înşelat.

Atunci s'a deschis vederilor noastre dispoziţia sa din urmă, ca o grădină întinsă şi frumoasă, plină de bogăţii, în care o mână înţeleaptă a rânduit tot lucrul la locul său, încât nu vezi decât frumseţă, spor şi înflorire, cu îndrumările cele mai înţelepte pentru a chivernisi mai departe gospodăria, la belşug şi rodire. Şi ne-a zis, ca prorocul de odinioară: *Aceasta e calea, pe aceasta să umbloţi, că celce mă va asculta pe mine, va locui spre nădejde, şi se va odihni fără frică de tot răul* (Solomon).

Da, calea luminii, calea credinţei şi a dragostei creştineşti, ne-a brăzdat-o nouă, singura pavăză, singura chezăşie pentru propăşirea şi pentru viitorul unui popor.

Dar gingaşa discreţie a sufletului său, ca o podoabă aleasă a fiinţei sale, căci rar s'a găsit vre-un prietin, care să fi putut ridica vre-odată, măcar un colţişor al vălului, ce acoperia tainele inimii sale discrete, a adus cu sine, ca tăinuită să-i fie, până în ultimul moment, şi cea din urmă a sa dispoziţie.

Atunci numai am putut vedea în deplină măreţie, înţelepciunea sa înaltă şi prevăzătoare, inima sa de aur, caldă şi devotată numai binelui şi prosperităţii poporului român. După cuvântul sfintei evanghelii de astăzi: «Fericit este pântecele care te-a purtat, şi ţâţele care ai supt».

In răstimpul de şase săptămâni însă, dela această obidă pentru noi, altă încercare grea a trecut peste sufletele noastre, că a voit Domnul să cheme la sine, în ziua sfântului proroc *Ilie*, pe însuşi Capul încoronat al ţării, pe Regele cel mare al dreptăţii, pe Căpitanul cel mare al răsboiului pentru întregirea neamului, *Ferdinand I al României.* Voevodul vitejilor noştri, care până la cea din urmă clipită a vieţii sale, nu s'a gândit decât la binele poporului său şi la fericirea ţării sale, căci şi în cea din urmă dispoziţie a sa, cuvintele i-au fost: «*Indreptez către Atotputernicul prinosul recunoştinţei mele că mi a îngăduit să-mi consacru munca poporului român, a cărui propăşire a fost fără preget şi fără încetare scopul vieţii mele... A vrut astfel pronia cerească să nu lase fără rod domnia mea şi a dat dragostei mele de neam cea mai scumpă şi sfântă răsplată. Ridic până la ultima suflare ruga mea fierbinte, ca să binecuvinteze şi în viitor soartea poporului român... Inchei aceste ultime ale mele cuvinte cu gândul, care m'a stăpânit toată viaţa, chemând binecuvântarea cerească asupra scumpului meu popor şi mă închin cu smerenie în faţa hotărârilor lui Dumnezeu*».

Astfel a grăit marele nostru Rege, cu gândul pururea la soartea poporului său. Astfel grăiau odinioară voevozii strămoşilor noştri prin norii viforoşi ai trecutului, şi Dumnezeu a binecuvântat povaţa lor, aşezămintele lor, până la triumful desăvârşit al zilelor noastre.

Dar când s'a auzit, că Vodă al bunătăţii nu mai e între cei vii, că sabia vitejiei nu mai atârnă de cingătoarea lui, ca un potop s'a deslănţuit jalea şi durerea neamului nostru. Munţii şi-au cernit faţa, codrii şi-au întunecat frunza, iar râurile au dus lacrămile noastre departe peste hotare, vestind lumii întregi durerea neamului.

Pe atunci noi eram încă sub obida perderii neuitatului nostru frate *Dr. Ioan Mihu* şi cu uimire priviam cum se întâlnesc sufletele mari ale neamului în preocupările lor generoase pentru soartea poporului român.

Marele Rege încheia: «*cu gândul, care m'a stăpânit toată viaţa chemând binecuvântarea cerească asupra scumpului meu popor*». Iar câteva zile mai înainte, fericitul Dr. Ioan Mihu, în acelaş zapis de îngrădire a ultimei sale voinţe, zicea: *Născut din o familie fruntaşe de ţărani şi trăind viaţa mea între ţăranii noştri, am avut o deosebită iubire pentru ei, ceeace mi-au răsplătit-o cu cinste şi iubire generală, dreptaceea am închinat şi eu averea mea spre binele poporului meu*».

Iată un gest frumos, un gest princiar, isvorît din sufletul unui fiu ales al poporului român. «*Averea mea*», considerabilă avere, circa 30 milioane lei, afară de aproape 2000 jugăre arător expropriat în vatra Murăşului, «*am închinat-o spre binele poporului meu*». Numai mecenaţii Romei, mai grăiau odată aşa!.. Şi ce doreşte acest mare binefăcător? Nimic altceva decât: lumina şi cultura poporului său şi ca mijloc pentru aceasta cere cu stăruinţă dela factorii superiori ai bisericii noastre şi dela toţi amicii progresului poporului nostru, să îngrijească de:

a) «Administrarea corectă şi cinstită a fundaţiunii mele», apoi

b) «Creşterea morală şi în spirit bisericesc şi românesc a tinerimei ce va beneficia de venitele fundaţiunii mele».

In sfârşit mai doreşte un lucru, atât de întemeiat, ca fiii consângenilor săi şi urmaşii lor, să fie preferiţi la împărţirea ajutoarelor, în cazuri de egală sârguinţă şi egală vrednicie.

Mare, înţelept şi prevăzător mecenate al neamului.

Iubit popor, de aci încolo nu te vei mai putea plânge, că bărbaţii tăi mari, oblăduitorii şi cârmuitorii tăi înalţi, nu se gândesc la soartea ta, la viitorul tău. Cum multă vreme a fost, durere, în trecutul posomorât al părinţilor noştri. Astăzi, iată, strălucitul tău Rege, cel mai strălucit Rege al unui popor vreodată, şi la ultima sa răsuflare nu s'a gândit decât la binele scumpului său popor şi se plângea celor din jurul său, că «*Imprejurările grele economice după marele răsboiu şi greutăţile familiare nu mi au îngăduit să-mi văd sporită averea mea personala şi de aceea cu mare părere de rău nu pot face tot binele ce aş dori. Totuş las...* să se distribue 50 milioane aşezămintelor de ştiinţă, de cultură, de binefacere şi milă din ţară.

Iar marele Dvoastră consătean, *Dr. Ioan Mihu*, loialul patriot şi credincios supus al strălucitului său Rege, închină toată averea sa spre binele poporului său. — Fericit acel popor, care s'a învrednicit de asemenea *Rege* şi de asemenea bărbaţi conducători.

Acum, iubit popor, un singur lucru ţi se cere, să ştii preţui darul bunului Dumnezeu. Să ştii înmulţi talantul, ce cu atâta bunăvoinţă ţi-s'a încredinţat. Să-l ştii chivernisi şi agonisi prin munca ta cinstită, ca însutit şi înmiit să sporească.

Iar aceasta se va împlini, dacă vom lucra fără preget, în duhul povăţuirilor marilor noştri binefăcători. Căci iată, se împlinesc cuvintele din timpul lui *Cuza-Vodă*, celce a unit ţările române la 1859, şi a pus temelie pentru isbânda vremilor noastre:

Fala iese din morminte,
Şi ne-aduce nouă aminte
Lupte mari strălucitoare,
Nume pline de onoare,
Fala veche şi bătrână
Trece'n inima română.

După pilda lor dar, să preţuim munca întâi de toate, căci munca duce la belşug şi mulţămire. Munca duce la unire şi putere, căci cine munceşte se fericeşte, spune şi vorba noastră de toate zilele. Da, munca toate le sfinţeşte, la sapă, la coasă, la peană, la maşină, orice sârguinţă curată, o înalţă şi o binecuvântă. Numai trândavul vrea să trăiască din sudoarea altuia, care nu e vrednic să calce pe pământ. Să ne ferim, ca de foc, de asemenea slăbiciune respingătoare.

Să nu uităm, că munca numai înviorează puterile, însănătoşează trupul, ridică moralul, curajul şi bărbăţia cu toate virtuţile ei.

Pe aceasta cale, iubit popor, ne vom face vrednici de memoria marelui nostru binefăcător, de darul său, de încrederea sa şi de tot binele ce ne-a făcut.

Oraşele nu-i plăceau. Pe El îl fericeà mirosul de tămâie al ţarinelor, legănarea grâului, viile cu rodii şi cu nuci, marea şi munţii cei armonici. Cetăţile de paradă n'au răsunet în Isus. Oraşul l-a urât şi l-a răstignit. Oraşul a adus sarcini de vreascuri sub stâlpul lui Savonarola şi al lui Huss, satul a adus inocenţa şi curajul Ioanei d'Arc. Oraşul a dat pe Sadoc, Ana şi Caiafa, pe cazuişti şi fariseismul îndârjit, din care au ieşit cutremure şi revoluţii; — satul a dat pe Iosif, pe Fecioara Maria, şi pe Mântuitorul nostru Isus Hristos.

«Din sat ne va veni totdeauna sănătatea şi puterea. Către acest tezaur de tradiţii şi de măreaţă poezie primitivă trebue să se îndrepte puterile creatoare ale naţiei... Veacul de aur, care nu e o himeră, e legat de puterea şi tradiţia satului. Transformaţi în raze întunerecul de acolo, şi pentru întâia oară veţi vedea desluşit zăcămintele de preţ ale sufletului popular, izvoarele puterii noastre».

Recitiţi aceste rânduri, şi meditaţi o clipă asupra cuvintelor şi faptelor cuprinse în testamentul lui Dr. Ioan Mihu.

Munca şi lupta, pe calea indicată, vor duce neapărat la bun sfârşit, ascultând ultima rugăminte a celui înmormântat în grădina caselor sale părinteşti dela sat.

Aviz

Consiliul central bisericesc cu adresa Nr. 5085 din 30 Iulie a. c. atrage atenţiunea cucernicilor preoţi, *să nu se lase înşelaţi* de o Societate cu sediul în Bucureşti, strada Tunari 29, care face o sgomotoasă reclamă pentru editarea unui almanah al preoţilor din România-mare, pentru care se adresează în scris sau verbal, învitându-i să trimită o fotografie, scurte date biografice şi o anumită sumă de bani.

Consiliul arhiepiscopesc.

Doamne, Ţie ne rugăm şi ne cucerim, fă parte de odihnă robului tău, marelui nostru binefăcător, dă lui cununa dreptăţii tale, întru mărirea aleşilor tăi. Amin.

* * *

La mormântul fericitului, P. C. protopop al Orăştiei, *V. Domşa*, a rostit cuvinte ocazionale pătrunzătoare, de adânc înţeles, în memoria marelui nostru mecenate. Iar poporului s'a servit pomeană, după obiceiul locului.

Conferinţa mondială din Lausanne

pentru unirea bisericilor

Peste 500 delegaţi reprezentând, peste 80 confesiuni discută la Lausanne între 3—21 August a. c. modalităţile şi posibilităţile unirii bisericilor creştine. După ce la Stockholm în anul 1925 s'a cercetat aplicarea practică a Evangeliei, la Lausanne se deliberează mai mult principiile de credinţă şi organizaţie.

Biserica ortodoxă are la această conferinţă delegaţi din Constantinopole, Alexandria, Antiohia, Ierusalim, Atena, Belgrad, Varşovia, Sofia şi mulţi ruşi emigranţi. Patriarhia românească a delegat la această conferinţă pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie.

Acesta a adus conferinţei mondiale salutul bisericii şi patriarhiei române cu următoarele cuvinte:

«Aduc salutul Patriarhiei ortodoxe române şi doresc conferinţei mondiale pentru unirea bisericilor succes deplin pentru a putea ajunge la o unire a bisericilor creştine. Felicit convocatorii şi binecuvânt tendinţa lor.

Din partea patriarhiei şi a bisericii ortodoxe române, al cărei delegat sânt, vă rog a primi asigurarea, că toate decisiunile şi propunerile conferinţei mondiale vor fi bine studiate şi după posibilitate luate în considerare.

Unirea pe terenul bisericesc ar fi mijlocul cel mai potrivit pentru a asigura pacea şi buna înţelegere între popoare. Toate bisericile au rugăciuni pentru pacea şi unirea tuturor şi întreaga lume doreşte să fie întronată şi asigurată pacea şi înţelegerea.

Aşa, iau cu plăcere parte la lucrările acestei conferinţe mondiale, unde solidar cu ceialalţi reprezentanţi ai bisericii ortodoxe a celorlalte naţiuni voi contribui şi eu ca această conferinţă să aibă succes şi să aducă folos lumii».

Aceste cuvinte au fost ascultate cu mare atenţie şi oratorul a fost viu aplaudat şi felicitat.

Declaraţiile dlui ministru al cultelor

— Programul său —

Asupra programului, pe care dl ministru al cultelor, Alex. Lapedatu, voeşte să-l realizeze, a spus în linii generale, următoarele:

După instituirea patriarhiei, am studiat şi întocmit proectul de lege pentru *regimul general al cultelor.*

Am isbutit, ca proectul, pe care l-am depus la senat şi a cărui discuţie începuse în secţiuni, să iasă din consensul tuturor confesiunilor.

Retragerea dela guvern a partidului liberal a împedecat desăvârşirea lui.

Intr'o chestiune, şi anume în privinţa averilor bisericeşti în cazul trecerii dela o confesiune la alta, nu se găsise încă mijlocul de a pune de acord pe ortodocşi şi uniţi.

Azi, am credinţa să fi găsit, după o examinare matură, şi o soluţie pozitivă.

Care e programul de viitor?

Voi continua opera pe care retragerea dela guvern a întrerupt-o:

1. In primul rând, vom prezinta legea de organizare a ministerului. Această lege este în legătură cu legile de organizare a tuturor ministerelor în vederea revizuirii armonizării salariilor.

2. Urmează apoi *regimul general al cultelor, după care vom aduce concordatul.* Ratificarea concordatului se prezintă ca un corolar al legii regimului cultelor.

3. Legea salarizării clerului.

4. Organizarea învăţământului seminarial şi teologic;

Acest proect, întocmit de Sf. Sinod, trebue pus de acord între ministerele de instrucţie şi culte. Odată acordul încheiat, proectul va fi depus în parlament.

Cu acest proect se închee întreaga legislaţie privind departamentul cultelor.

Pentru Sf. Mănăstire Brâncoveanu

Contribuirile credincioşilor pe listele de subscriere în parohii

Oficiul parohial ortodox-român **Braşovechi** scrie:

«Credincioşii noştri apreciind importanţa religioasă şi naţională a scopului urmărit de I P. S. Sa domnul nostru Arhiepiscop şi Mitropolit, s'au grăbit a contribui cu însufleţire.

Domnii colectanţi mai jos însemnaţi au colectat sumele următoare:

Dr. P. Debu, paroh 7431 Lei, D. Vlădărean 1585, Gh. Petrişor 890, N. Petrişor 700, I. Ghimbăşan 740, Gh. Perşinariu 1015, Gh. N. Puiu 2350, V. Oprea 500, P. Murăşan 675, N. Noian 250, Gh. Puiu 855, Mih. Şincan 235, I. D. Ţiţei 1350, Maria Voina 1280 Lei.

In aceste colecte au contribuit cu sume mai însemnate următorii credincioşi:

I. Ţiţei, cantorul bisericii noastre 4000 Lei; Dum. N. Căpăţină, fabricant şi soţia sa Elena 2000 lei; I. Dăscălescu, functionar, Gh. N. Puiu, epitrop câte 1000 lei; Elena Enache 600 lei; N. Marica 500 lei; Teodora şi Constantin Rădulescu, Pavel şi Stela Dumitrescu câte 300 lei; Otto Huber şi soţia, adv., Gh. Forir câte 200 lei; V. Oprea 180 lei; I şi Par. Puiu, Gh. Cutean, N. N., N. N., Dr. Il. Ienei adv., N. Petrişor, I. Ghimbăşan, Şt. Şusaică, N. Găitănar, Const. Ionescu, Gh. Perşinar, Maria Paraschiv, M. Tomescu, Stelian Tomescu, I. D. Niţescu, M. Avrigean, Gh. Jinga, văd. M. Voicu, D. şi M. Jaliu, Gh. Puiu sen., Gh. Puiu jun., I. D. Ţiţei, N. Lupu, Nicodim Olariu, Gh. Ghimbăşan, Gh. Drăghici, D. Aldea, N. Rusu, văd. P. Spătar, câte 100 lei. —

Cărămizile s'au plasat astfel: 10 cărămizi la diferite persoane 200 lei; 30 cărămizi Reuniunei femeilor, 30 cărămizi Soc. junilor br. vecheni, 30 cărămizi Soc. T. A. Sf. Gheorghe, câte 600 lei».

S'a colectat în parohia Braşovechi în total 19,856

Tot acolo s'a plasat în cărămizi 2,000

Total Lei: 21,856

Suma de mai 'nainte Lei: 2.402,703

Total general Lei: 2 424,559

Declaraţiile dlui ministru Alex. Lăpedatu arată pe bărbatul cu idei organizatoare sănătoase, hotărât să aducă, în serviciul ţării şi al neamului, puterea sa de muncă stăruitoare, îndrumând propăşirea pe căile ce duc la consolidarea statului.

Al şaptele congres

Federaţia Asociaţiilor creştine studenţeşti din România îşi ţine anul acesta congresul naţional la Bran, între 28 August şi 6 Septemvrie.

Infiinţată în 1922, la Satulung, Federaţia cuprinde filiale a trei asociaţii: Asociaţia bucureşteană, cea din Iaşi, şi cea din Cluj.

In congresul din anul acesta vor ţinea conferinţe: P. S. Tit Simedrea: Artă şi religiozitate; dl Nichifor Crainic: Misticism; dl profesor Nae Ionescu: Cult şi dogmă; păr. Gala Galaction: Evoluţie şi tradiţie, Taine şi Liturgicul creştin; dl prof. univ. Tavassy (Cluj): Convertirea şi sfinţirea universului; dl prof. univ. Gonczy (Cluj): Poate să se nască omul creştin?

Discuţii generale:

1. Viaţa creştină în societate.

Problemă particulară: Profesia şi creştinismul;

2. Păcatul şi iertarea.

Cercuri:

1. Evanghelia lui Ioan;
2. Predica de pe munte;
3. Epistola lui Paul către Coloseni;
4. Har şi lege.

Se vor face şezători, seara focuri în pădure. După congres o excursie în Bucegi: Cheile Ialomicioarei, Peştera Ialomicioarei, prin Sinaia. In timpul congresului se vor face plimbări şi excursii mai mici în împrejurimi.

Se caută un catehet la Lupeni. Pentru provederea instrucţiei şi educaţiei religioase a elevilor şi elevelor de la şcoala medie de băeţi-fete şi de la şcoalele primare din Lupeni, se caută un catehet, absolvent de teologic, care va beneficia de salarul de profesor de religie reglementar, având 30 la ore pe săptămână. In afară de salarul legal, Societatea Lupeni îi pune la dispoziţie gratuit: locuinţă, încălzit şi luminat plus 400 lei lunar adaus de scumpete, iar parohia Lupeni un ajutor lunar de una mie lei.

Cererile se vor adresa Consiliului arhiepiscopesc.

Volum de poveşti. A apărut: *Frumoasa din nor şi alte poveşti*, de *E. Hodoş.* Conţine, pe 196 pagini, 12 din cele mai frumoase poveşti din popor. De vânzare la: Libraria Arhidiecezană, Sibiu. Preţul 60 Lei.

INFORMAŢIUNI

In urma unei declaraţiuni făcute de M. Sa Regina Maria şi însoţite de autorizaţia Inaltei Regenţe, ministerul de justiţie a dat o decizie prin care A. S. R. Principesa *Ileana* a fost emancipată.

Conferenţa din Sibiu a dlui prof. N. Iorga, — amânată din motive neprevăzute pentru Duminecă ora 11½, — a întrunit la Urania o mulţime neobişnuită de ascultători, între cari se găseau nu puţini minoritari. Conferenţiarul a făcut, întrerupt adeseori de aplauzele publicului, un tablou al vieţii politice din anii ultimi şi al problemelor actuale, cu îndemn la unire şi colaborare pentru refacerea ţării.

Nedumeriţi. Confraţii noştri dela *Unirea* din Blaj, deşi le place să-şi zică domni *clarissimi*, nu se pot clarifica asupra zilei: când trebue să prăznuească, în anul ce vine, Sfintele Paşti? Certăreţii blăjeni dela foaia mitropoliei unite, în loc de-a adresă necuviinţe către Sf. Sinod, n'ar avea decât să consulte *poporul* acelei mitropolii, întrebându-l cu cine vrea el să serbeze Paştile în 1928, cu fraţii săi români ortodocşi, ori cu străinii papistaşi? Răspunsul ar face poate să înceteze nedumerirea unora.

Ministerul de răsboi a dat ordin circular prin care opreşte cu desăvârşire întrebuinţarea soldaţilor la orce muncă particulară.

Şcoalele româneşti din Iugoslavia. Ministrul de externe Marincovici a Iugoslaviei al făcut ziariştilor declaraţia, că mult amânata chestie a şcoalelor din Iugoslavia va fi rezolvată favorabil românilor. — E interes comun, pentru noi şi pentru ţara aliată, ca promisiunea să se realiseze cât mai de grabă.

La liceul de fete din Turda se deschide clasa VI a. Taxa de internat este 12.000 lei.

Sfârşitul vasului „Impăratul Traian". N'au dat nici un rezultat încercările de salvare a vasului «Impăratul Traian», eşuat în Febr. a. c. în dreptul lacului Tatlageac, aproape de coastă. Corpul vasului va fi distrus şi vândut ca fier vechi. Vasul făcuse un serviciu efectiv de 22 de ani şi avea trebuinţă de radicală reparaţie. Cu ceea ce se va realiza din vânzare şi cu ceea ce se va mai adăoga, se va cumpăra sau construi alt vas, după planurile tehnicei moderne navale.

Adunarea generală ordinară a Asociaţiei învăţătorilor bănăţeni se ţine în 28 şi 29 August 1927 în oraşul Reciţa. Programul bogat conţine: rapoarte, conferinţe, alegeri, propuneri, vizitarea uzinelor ş. a., ear la sfârşit excursiune la Anina.

Şcoala comercială superioară din *Săliște* (judeţul Sibiu) în acest an va funcţiona cu patru clase, iar cea elementară cu trei clase. Inscrierile se vor face dela 1—10 Septemvrie, diferitele examene se vor da până la 15, iar lecţiile se încep la 26 Septemvrie.

Şcolare. Lucrările de început de an la *Liceul de fete «Regina Maria» din Cluj* se fac precum urmează: Prenotările pentru clasa I precum şi a elevelor doritoare de a fi primite în celelalte clase se fac între 1—8 Sept. Examenele de admitere în clasa I şi examenele de bursă (sânt în total 3 burse à 6000 lei pentru ficele de funcţionari) se încep în 10 Sept. ora 8 dimineaţa. Examenele de corigenţă, particulare, integrale, de diferenţă se încep în 12 Sept. la ora 8 dimineaţa. Examenul de admitere în cl. V se începe în 20 Sept. la aceeaş oră. Inscrierile şi solvirea taxelor în toate clasele se fac în 21—24 Sept. Duminecă în 25 Sept. la ora 10 dimineaţa se face Invocarea Duhului Sfânt. Luni în 26 Sept. la ora 8 se încep lecţiile.

Inscrierile la şcoalele primare, de orce categorie, se fac între 1 şi 10 Septemvrie. Cursurile încep în 15 Septemvrie.

Proclamarea unui domnitor sârb ca sfânt. In urma hotărârii sinodului bisericii ortodoxe din Iugoslavia, patriarhul sârb a proclamat zilele acestea pe despotul Ştefan Lazarevici ca sfânt al bisericii pravoslave din Sârbia. Ştefan Lazarevici a trăit cu 500 ani în urmă şi a fost primul domnitor sârb, care a întemeiat reşedinţa domnească la Belgrad. Solemnităţile au fost grandioase şi au participat atât reprezentanţii guvernului, cât şi reprezentanţi ai tuturor păturilor populaţiei.

Bună pildă. Un confrate povesteşte: Venind dela Bistriţa cu trenul, am văzut în clasa a *treia* călătorind un domn, care e profesor universitar, împreună cu soţia sa şi cu o domnişoară. Iar în clasa a *patra* erau cei doi băeţi ai dsale. — Românul se miră de aşa ceva, pentrucă la noi orce sărăcie face lux. Nu e tot aşa la saşi, (nici la germani în Germania sau la francezi în Franţa), căci profesorul universitar, care a călătorit în clasa a III-a, e sas de neam.

ŞTIRI LOCALE

La şcoala medie de băeţi înscrierile se fac între 1—8 Septemvrie. Examenele de admitere şi bursă între 10—15 Sept. Examenele de corigenţă, particulare, integrale între 10—15 Sept. Inceperea cursurilor la 26 Sept. a. c. Şcoala dispune de 25 locuri la cantina şcolară (masa studenţilor), 5 burse à 4000 lei şi 20 burse à 1000 lei.

Aviz. Din partea direcţiunii şcoalei primare de stat Nr. 1 din Sibiu, strada Avram Iancu 13, se aduce la cunoştinţă că înscrierile se fac zilnic dela ora 8—11 a. m. şi 3—5 p. m., din 1—5 Septemvrie a. c., pentru elevii cari au cercetat şi în anul trecut şcolar această şcoală, şi din 5—10 Septemvrie a. c. pentru toţi ceialalţi, întru cât este loc. Invăţământul fiind obligator şi gratuit, fiecare elev este scutit de orce taxă. Prelegerile se încep în 15 Sept. a. c. *Direcţiunea.*

Comunicate. Primăria municipiului Sibiu invită pe toţi împroprietăriţii din grupa IV. (Reforma agrară) la întrunire, în sala primăriei, în ziua de *29 August* ora 18 (6 p. m.). Se va discuta chestia planului de sistematizare în cadrul acestui teren.

— Lăsarea paserilor de casă, găini, gâşte etc. să umble pe străzi, cum se întâmplă adeseori în strada Lungă, Ţiglarilor şi Parohiei, este strict oprită. Proprietarii acelora sânt obligaţi a le ţinea în curţile lor. Prefectura poliţiei va pedepsi orce contravenţiune în această privinţă.

La Şcoalele comerciale superioare, de băieţi şi de fete, din Sibiu înscrierile se fac în zilele de 1—8 Septemvrie a. c. Examenele de corigenţă încep în 10 Sept., examenele particulare în 16 Sept., iar cele de bursă în 20 Sept. Toţi elevii şi elevele se pezintă la şcoală în ziua de 25 Septemvrie.

Anunţ. Inscrierile la Şcoala de ucenici şi ucenice, curs inferior a statului, se fac în zilele de 1—8 Septemvrie a. c. del 6—8 ore seara, strada Avram Iancu Nr. 13. Cursurile se încep la 6 Septemvrie. Intârziaţii cu înscrierea vor fi pedepsiţi conform decisului comitetului şcolar din anul 1926 şi urmăriţi conform legii. La inscriere se cere contractul încheiat cu patronul, extras de naştere şi certificat şcolar. Taxa de inscriere e 300 Lei. *Direcţiunea.*

Nr. 7008 Bis. (98) 3—3

Concurs

La şcoala de cântăreţi, instituită de adunarea eparhială a arhidiecezei noastre, sânt a se ocupa următoarele catedre:

1 Catedră din studiile biblice.
1 Catedră din limba română.
1 Catedră pentru cântările bisericeşti şi tipic.
1 Catedră de muzică vocală şi instrumentală.

Concurenţii vor documenta următoarea calificaţiune: la limba română absolutor pedagogic şi diplomă de învăţător pentru şcoalele primare.

La studiile biblice şi la cântarea bisericească şi tipic absolutor teologic şi testimoniu de calificaţiune preoţească.

La muzica vocală şi instrumentală diplomă dela Conservator.

Pentru fiecare catedră este asigurat dela stat salar de bază 800 lei lunar, care cu toate adaosele se urcă la suma de 7159 lei lunar.

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în terminul până la 31 August 1927.

Sibiu, 27 Iulie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut

în a două ediţie revăzută şi complectat

Tipicul bisericei ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor, studenţilor în teologie şi ale elevilor şcoalelor normale

de

AUREL POPOVICI

profesor la Şcoala Normală „Andrei Şaguna"

şi se poate comanda dela Libraria Arhidiecezană din Sibiu.

Preţul Lei 100·—, plus spese poştale Lei 15·—

Deschiderea cursului pentru surori de ocrotire (infirmiere vizitatoare) la Cluj

La 1 Octomvrie 1927 va începe la Cluj un nou curs pentru pregătirea surorilor de ocrotire (infirmiere vizitatoare).

Informaţiuni se pot pot cere dela *Direcţiunea Institutului surorilor de ocrotire, Cluj, strada Dorobanţilor 23.* (103) 1—3

De vânzare

o casă nouă, aparţinând două camere, bucătărie, anticameră, odaie pentru baie etc. Adresa: **Gh. Lang,** Sibiu, Prundul Rosenfeld str. A. (102) 1—1

De câteva zile a apărut în

«Biblioteca bunului păstor» Nr. 17

scrierea

„La picioarele Mântuitorului"

Scurte medidaţii pentru preoţi, prelucrate după **A. Huonder,** din limba germană

de

Ioan Moşoiu

prof. la liceul ortodox român «Andrei Şaguna» din Braşov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Preţul Lei: 80.

In zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă şi preţioasă, tuturor preoţilor din arhiepiscopia de Alba-Iulia şi Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat şi oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

La **Libraria Arhidiecezană** în Sibiu se află de vânzare:

Legea şi statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române

Preţul: Lei 15·—, plus spese de poştă Lei 5·—

A apărut

în «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noştri **Gr. Petrov,** tradusă de **P. S. Sa Episcopul Nicodem.** E o lectură ca şi care alta mai frumoasă şi mai instructivă nu putem recomanda preoţilor noştri. A ieşit în zilele acestea din Tipografia arhidiecezană din Sibiu şi se poate comanda de la Libraria arhidiecezană cu preţul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

La **Libraria Arhidiecezană, Sibiu,** se găseşte de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de Zotti Hodoş. *Partea I completă,* cu multe reţete de bucate obişnuite mai ales în Ardeal şi Bănat. Conţine:

In partea I A.: Supe, asiete, peşti, rasoluri şi sosuri. Preţul 20 Lei;

In partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, îngheţate, dulceţuri, compoturi, numeroase menu-uri ş. a. Preţul: 20 Lei.

Trimisă prin poştă 5 Lei mai mult.

La Libraria Arhidiecezană se află de vânzare:

Piatra din capul unghiului

Scrisori teologice

de

Gala Galaction

Preţul Lei 50

La Libraria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare:

Din vieţile Sfinţilor

de **Episcopul Nicodem**

Preţul: Lei 4·— plus porto postal Lei 2·—.

Crâşma trează

(un program de luptă contra beţiei)

de **Episcopul Nicodem**

Preţul: Lei 4·— plus porto postal Lei 2·—.

Reclama este sufletul comerţului

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare spre:

1. Agnita, Sighişoara 6·00, 17·30
2. Făgăraş, Braşov 4·50, 9·35, 17·05
3. Ciznădie 6·25, 13·15, 17·45
4. Vinţ, Alba Iulia 3·10, 13·00, 19·50
5. Peatra Olt, Bucureşti 5·10, 14·15, 19·10 acc.
6. Copşa mică 4·00, 8·40, 12·05, 14·45, 21·15

II. Sosire dela:

1. Sighişoara, Agnita 16·28, 6·50
2. Braşov, Făgăraş 15·45, 21·42, 8·25
3. Ciznădie 7·55, 14·35, 19·08
4. Alba-Iulia, Vinţ 9·25, 15·48, 22·40
5. Bucureşti, Peatra Olt 11·30 acc., 15·10, 24·00
6. Copşa mică 2·30, 9·23, 12·50, 15·33, 19·47

Trenuri pentru Ocna băi

I. Pleacă din Sibiu: 6·20, 10·10, 13·25, 16·50, 19·45
II. Sosesc la Ocna: 6·50, 10·40, 13·55, 17·20, 20·15
III. Pleacă din Ocna: 6·58, 10·48, 14·09, 17·29, 20·29
IV. Sosesc la Sibiu: 7·29, 11·19, 14·40, 18·00, 21·00

Redactor responsabil: Dr. George Proca. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.